

การศึกษาเจตคติที่มีต่ออาชีพครู

รองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ

ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พฤศจิกายน 2540

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยเรื่องนี้สำเร็จล่วงมาได้เพราะได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ศรีไพโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาพร ศรีบุรินทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย อาจารย์สุภา ปานเจริญ คณาจารย์ของสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา คณาจารย์ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา และคณาจารย์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิต ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ นอกจากนี้ยังได้รับความช่วยเหลือจาก คุณฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ ที่ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดพิมพ์รายงานการวิจัย และจากนิสิตปริญญาโทปี 1 และปี 2 วิชาเอกการวัดผลการศึกษาภาคปกติ ปีการศึกษา 2540 ซึ่งขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยและเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ทำวิจัยเรื่องนี้

อังคณา สายยศ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายในการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ความหมายของเจตคติ.....	6
ลักษณะการวัดเจตคติ.....	7
วิธีการวัดเจตคติ.....	7
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	10
3 วิธีดำเนินการ.....	11
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	11
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	13
ลักษณะของแบบทดสอบ.....	13
เกณฑ์การให้คะแนน.....	13
การดำเนินการเก็บข้อมูล.....	13
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	14
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	14
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	16
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	16
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	16
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	16

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	19
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	19
กลุ่มตัวอย่าง.....	19
วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล.....	19
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	20
การอภิปรายผล.....	20
ข้อเสนอแนะ.....	21
บรรณานุกรม.....	22
ภาคผนวก.....	24
แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่ออาชีพครู	

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนนิสิตที่ไปฝึกสอนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร.....	11
2 จำนวนนิสิตระดับปริญญาตรีและปริญญาโทภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำแนกตามคณะต่าง ๆ.....	12
3 ค่าสถิติพื้นฐานของเจตคติที่มีต่ออาชีพครูจำแนกตามแต่ละคณะและรวมทุกคณะ.....	17
4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของเจตคติที่มีต่ออาชีพครู ของนิสิตที่สังกัดคณะต่าง ๆ.....	18
5 ผลการทดสอบนัยสำคัญของเจตคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างกลุ่มที่ยังไม่ได้ฝึกสอน กับกลุ่มที่ฝึกสอนแล้ว.....	18

วิจัยเรื่องนี้ได้รับทุนสนับสนุน
จากฝ่ายวิจัยฯ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีหน้าที่ให้การศึกษาอบรมกับเยาวชนและพลเมืองทั่วไป เป็นผู้ชี้แนะทางการศึกษาเล่าเรียนเพื่อให้เยาวชนของชาติได้เติบโตเป็นพลเมืองดีของประเทศ ในการที่จะสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นพลเมืองดีนั้น ครูจะต้องอบรมสั่งสอนศิษย์ไม่เพียงแต่ให้ความรู้อย่างเดียว แต่ยังต้องมีคุณสมบัติอย่างอื่นอีกหลายประการดังที่ เกรียง เอี่ยมสกุล (มณฑนา ปิยะมาดา. 2511 : 2 อ้างอิงจาก เกรียง เอี่ยมสกุล. 2505 : 8) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของครูที่จะต้องอบรมสั่งสอนศิษย์ให้มีลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ความสามารถและความประพฤติดี
2. มีพัฒนาการทางร่างกาย ทางสมอง ทางอารมณ์ และทางสังคมดี
3. มีความรู้ ทศนคติที่ดี นิสัยที่ดี และมีทักษะเป็นพื้นฐาน
4. มีศีลธรรมและวัฒนธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีสุขภาพสมบูรณ์ มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย มีความรู้ความสามารถที่จะประกอบอาชีพและทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ

จากคำกล่าวนี้ จะเห็นว่าครูมีบทบาทต่อการพัฒนาเยาวชนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ท่านพุทธทาสภิกขุ (2513 : 129) ได้แสดงปาฐกถาธรรมอบรมนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2512 มีความตอนหนึ่งว่า ครูคือผู้ยกวิญญาณของสัตว์โลก คำว่า “ครู” นี้น้อยก็เป็น Spiritual-guide คือเป็นมัคคุเทศก์ทางวิญญาณ ครูเป็นครูอย่างเต็มที่อยู่ถูกต้อง ครูจึงสมควรเป็นบุคคลที่มีพระคุณเหนือเกล้า มีพระคุณยิ่งกว่าบิดามารดา ครูไม่ใช่รับจ้างสอนหนังสือ และในสังคมไทยเรา ถือว่าครูเป็นบุคคลสำคัญและมีสถานภาพสูงมาก เราจะพบว่าในเด็กเล็ก ๆ แม้กระทั่งในเด็กที่โตแล้วก็ตาม จะมีความเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูมากกว่าพ่อแม่พี่น้องเสียอีก จนพูดกันติดปากว่า “ครูเป็นแม่พิมพ์หรือพ่อพิมพ์ของชาติ” จากความหมายของครูดังกล่าว แสดงว่าวิชาชีพครูเป็นอาชีพที่สำคัญมาก และได้รับการยกย่อง ดังนั้นผู้เป็นครูจึงต้องมีคุณธรรมสูง มีชีวิตอยู่อย่างเรียบง่าย ไม่ทะเยอทะยานอยากได้ แต่สภาวะเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปมาก ค่าครองชีพสูงขึ้น ครูส่วนใหญ่มักจะมีเงินเดือนน้อย มีหนี้สิน มีปัญหาส่วนตัว ทำให้ครูส่วนหนึ่งต้องดิ้นรนหารายได้พิเศษเพื่อครอบครัว ทำให้ค่านิยมของความเป็นครูที่เคยถูกเขาเคารพบูชา กลายเป็นถูกเขาว่ำจ้าง ทำให้อาชีพครูตกต่ำลง เสื่อมคลายความนิยมยกย่องไป แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ก็ยังมีครูส่วนหนึ่งที่รักอาชีพครูอย่างแท้จริง มีทัศนคติต่ออาชีพครูในทางที่ดี ครูประเภทนี้จะเป็นครูที่สังคมต้องการ

ปัจจุบันประเทศที่เจริญก้าวหน้าได้พยายามยกฐานะอาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง (Professional) โดยจัดให้มีการศึกษาถึงขั้นปริญญาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไทยได้มีการผลิตครูตั้งแต่ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ดังเช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และวิทยาลัยครูต่าง ๆ เป็นต้น แต่การที่จะเป็นครูที่ดีมีคนยกย่องนั้น ครูจะต้องมีทัศนคติหรือเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูเสียก่อน ถึงจะทำหน้าที่ครูให้เป็นครูที่แท้จริง ดังเช่น โซเรนสัน (Sorenson, 1948 : 123) ได้กล่าวว่า การที่บุคคลแต่ละคนจะประสบความสำเร็จในกิจการใดกิจการหนึ่งมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น เชาวนปัญญา ไหวพริบ แรงจูงใจ และเจตคติ ในบรรดาปัจจัยเหล่านี้ เจตคตินับว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมมนุษย์ โดยเฉพาะการเรียนรู้การสอนของครู เพราะการสอนจะเป็นไปในรูปใดนั้น ส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับเจตคติต่ออาชีพของครูผู้สอน ถ้าบุคคลใดมีเจตคติที่ไม่ดีต่ออาชีพของตนเอง แล้ว ย่อมจะทำหน้าที่ของตนในอาชีพนั้น ๆ ได้ไม่ดีเท่ากับบุคคลที่มีเจตคติต่ออาชีพของตนดี

เจตคติมาจากภาษาอังกฤษว่า Attitude ซึ่งแต่เดิมใช้คำว่าทัศนคติ แต่ปัจจุบันนิยมใช้คำว่าเจตคติ ซึ่งหมายถึง อารมณ์หรือความรู้สึกอันบังเกิดจากการรับรู้ต่อสิ่งนั้น ๆ โดยแสดงพฤติกรรมโน้มเอียงอย่างใดอย่างหนึ่งในรูปการประเมิน เช่น ชอบ-ไม่ชอบ เป็นต้น (ล้วน สายยศ, 2517 : 119) เจตคติเป็นการวัดความรู้สึกของบุคคล ซึ่งแตกต่างจากการวัดความรู้ ซึ่งอยู่ในการวัดทางสติปัญญา (Cognitive Domain) ส่วนเจตคติจะอยู่ในการวัดความรู้สึก (Affective Domain) และความรู้สึกจะมีได้หรือเปลี่ยนแปลงได้ต้องอาศัยเวลา และจะมีทั้งความรู้สึกในส่วนดีและส่วนไม่ดี ผู้วิจัยมีหน้าที่สอนอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นคณะที่มุ่งผลิตนิสิตที่จะไปประกอบอาชีพครู จึงมีความสนใจที่จะศึกษานิสิตในคณะศึกษาศาสตร์ที่มาเรียนครูว่า จะมีเจตคติต่อวิชาชีพครูอย่างไร ถ้าผลการวิจัยพบว่า นิสิตในคณะศึกษาศาสตร์มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ก็แสดงว่าการผลิตครูประสบผลสำเร็จที่จะได้ครูที่ดีของชาติต่อไป แต่ถ้าผลการวิจัยพบว่า นิสิตส่วนหนึ่งมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพครู ผู้วิจัยจะได้หาแนวทางนำเสนอผู้มีอำนาจผลิตครูหาทางปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ครูที่ดีออกไปปฏิบัติหน้าที่ครูอย่างแท้จริง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังจะศึกษานิสิตในคณะอื่นที่ไม่ได้เรียนไปเพื่อเป็นครู ว่าจะมีเจตคติต่อวิชาชีพครูอย่างไร ถ้าผลวิจัยพบว่ามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู แต่ไม่มาเรียนครู ผู้วิจัยจะได้ทำการวิจัยต่อไปถึงสาเหตุที่ไม่มาเรียนครู เพราะปัจจุบันผู้มาเรียนครูมักจะเป็นกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถด้อยกว่าวิชาชีพอื่น ๆ ดังเห็นได้จากการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย วิชาชีพครูจะเป็นวิชาที่เยาวชนเลือกเรียนเป็นอันดับสุดท้าย อันดับแรก ๆ จะเป็นแพทย์ วิศวกร เป็นต้น ดังนั้นจากผลการวิจัยนี้ผู้วิจัยคิดว่าจะมองเห็นแนวทางที่จะผลิตครูให้มีคุณภาพตลอดจนเป็นแนวทางให้เห็นถึงค่านิยมในการเรียนครูด้วย จากสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่ออาชีพครูของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่ออาชีพครูของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำแนกตามคณะต่าง ๆ
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างนิสิตในคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างนิสิตที่ยังไม่ฝึกสอนและฝึกสอนแล้ว

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบว่านิสิตที่มาเรียนวิชาชีพครูแล้วมีเจตคติต่อวิชาชีพครูอย่างไร อันจะเป็นแนวทางในการแก้ไขหรือปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
2. ทำให้ทราบว่านิสิตที่ไม่ได้เรียนวิชาชีพครูมีเจตคติต่อวิชาชีพครูอย่างไร อันจะเป็นแนวทางในการที่จะสร้างค่านิยมในการเรียนครูจากกลุ่มบุคลากรต่างอาชีพได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

การศึกษาครั้งนี้เป็นประชากรที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีคณะเป็นชั้น (Strata) และนิสิตเป็นหน่วยการสุ่ม ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีจำนวนทั้งสิ้น 1,246 คน โดยจำแนกแต่ละคณะได้ดังนี้

- คณะศึกษาศาสตร์ ประกอบด้วยนิสิตฝึกสอนที่ทำการฝึกสอนในเทอมปลายปีการศึกษา 2539 มีจำนวน 130 คน นิสิตปี 1 ที่ไม่ได้ฝึกสอน จำนวน 110 คน และนิสิตทั่วไปของคณะศึกษาศาสตร์ปีการศึกษา 2540 จำนวน 336 คน รวมนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ทั้งหมดจำนวน 576 คน

- คณะพลศึกษา มีนิสิตจำนวน 72 คน
- คณะมนุษยศาสตร์ มีนิสิตจำนวน 132 คน
- คณะสังคมศาสตร์ มีนิสิตจำนวน 201 คน

- คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีนิสิตจำนวน 69 คน
- คณะแพทยศาสตร์ มีนิสิตจำนวน 68 คน
- คณะวิทยาศาสตร์ มีนิสิตจำนวน 128 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.10 ตัวแปรอิสระ

2.11 คณะต่าง ๆ จำแนกเป็น 7 คณะดังนี้

- คณะศึกษาศาสตร์
- คณะพลศึกษา
- คณะมนุษยศาสตร์
- คณะสังคมศาสตร์
- คณะศิลปกรรมศาสตร์
- คณะแพทยศาสตร์
- คณะวิทยาศาสตร์

2.12 ลักษณะของนิสิตจำแนกได้ดังนี้

- นิสิตที่ยังไม่ผ่านการฝึกสอน
- นิสิตที่ผ่านการฝึกสอน

2.20 ตัวแปรตาม ได้แก่ เจตคติที่มีต่ออาชีพครู

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. อาชีพครู หมายถึง อาชีพที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้และอบรมสั่งสอนให้แก่บุคคลต่าง ๆ ให้เป็นผู้มีความรู้ดีมีคุณธรรม มีความคิดอ่านที่จะอยู่ได้ในสังคมต่อไป
- ✓ 2. เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกศรัทธาที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จนเกิดความพร้อมที่จะแสดงการกระทำออกมา ซึ่งอาจจะเป็นความรู้สึกไปในทางดีหรือไม่ดีก็ได้
3. เจตคติที่มีต่ออาชีพครู หมายถึง ความรู้สึกศรัทธาที่มีต่ออาชีพครู ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ศึกษาอาชีพครูทางด้านต่อไปนี้
 - 3.1 ลักษณะอาชีพครู หมายถึง ลักษณะของประโยชน์ ความสำคัญของอาชีพครูที่มีต่อบุคคล สังคมและประเทศชาติ
 - 3.2 ลักษณะของผู้ที่ประกอบอาชีพครู หมายถึง คุณลักษณะของผู้ที่จะมาเป็นครูทางด้านสภาพของร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ ตลอดจนอุปนิสัยใจคอที่มีต่อบุคคลและสังคมทั่วไป
4. แบบทดสอบเจตคติที่มีต่ออาชีพครู หมายถึง ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความรู้สึกหรือศรัทธาที่มีต่ออาชีพครู ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบทดสอบเจตคติที่มีต่ออาชีพครูของ

ลวัน สายยศ ที่สร้างตามวิธีการวัดของเทอร์สโตนและเซฟ (L. L. Thurstone and E. J. Chave. 1929) มีจำนวนทั้งสิ้น 25 ข้อความ แต่ละข้อความจะมีค่ามาตรา (Scale value) ประจำข้อ

5. แบบทดสอบเจตคติตามวิธีการวัดของเทอร์สโตน หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างโดยวิธีหาค่าของแต่ละมาตราของข้อความทางเจตคติโดยกำหนดมาตราแต่ละข้อมี 11 มาตรา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านความเป็นครูจำนวนไม่ต่ำกว่า 50 คนมาพิจารณาตัดสินว่าข้อความทางเจตคติแต่ละข้อควรจะมีค่าเท่าไร แล้วนำค่าของแต่ละข้อไปคำนวณหาค่าพิสัยควอไทล์ (Quartile range) ซึ่งจะต้องมีค่าน้อยกว่า 1.67 จึงจะถือว่าเป็นข้อความที่มีคุณภาพ ต่อจากนั้นก็นำไปหาค่ามัธยฐานเพื่อกำหนดเป็นค่ามาตราของข้อนั้น

6. นิสิตที่ยังไม่ผ่านการฝึกสอน หมายถึง นิสิตปีที่ 1 ที่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ที่เริ่มเข้ามาเรียนเพียง 1 เทอมเท่านั้น ยังไม่ได้เรียนวิชาชีพครูและยังไม่ได้ออกไปฝึกสอน และทำการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่ออาชีพครูเมื่อต้นเทอมปลายของปีการศึกษา 2539

7. นิสิตที่ผ่านการฝึกสอน หมายถึง นิสิตที่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 และต้องไปฝึกสอนเพื่อฝึกฝนประสบการณ์ของความเป็นครูในโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะเตรียมตัวเป็นครูเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตที่ออกฝึกสอนในเทอมปลายของปีการศึกษา 2539 และทำการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่ออาชีพครูหลังสิ้นสุดการฝึกสอนแล้ว

8. นิสิตคณะต่าง ๆ หมายถึง นิสิตที่สังกัดคณะของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและการวิจัยครั้งนี้ศึกษาทั้งหมด 7 คณะด้วยกันคือ คณะศึกษาศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของเจตคติ

คำว่า ทศนคติ หรือเจตคติ เป็นศัพท์บัญญัติทางวิชาการ มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Attitude” มาจากภาษาลาตินว่า “Aptus” เป็นนามธรรม ที่หมายถึงความเหมาะสม หรือการดัดแปลงให้เหมาะสม ดังนั้นเจตคติจึงหมายถึงการเตรียมพร้อมแห่งสภาพจิตใจของบุคคลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (สุชา จันทน์เอม. 2515 : 72) เจตคติเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะแสดงออกในทางพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคล และเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกทางอารมณ์อย่างใกล้ชิด

การแสดงออกของเจตคติในทางพฤติกรรมศาสตร์นี้ นิวโคม (Newcomb. 1950 : 128) ได้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การแสดงออกในลักษณะพึงพอใจ เป็นการแสดงออกในรูปของการอยากปฏิบัติอยากเข้าใกล้สิ่งนั้น เช่นเจตคติในเชิงบวก (Positive Attitude)
2. การแสดงออกในลักษณะไม่พึงพอใจ เป็นการแสดงออกในรูปการเบื่อหน่ายอยากหนีให้ห่างจากสิ่งนั้น เป็นเจตคติในเชิงลบ (Negative Attitude)

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้นิยามหรือให้ความหมายเจตคติหลายท่านดังนี้

แอลพอร์ต (Allport. 1935) ให้นิยามเจตคติว่า หมายถึง สภาพความพร้อมของจิต ซึ่งเกิดขึ้นโดยประสบการณ์ สภาพความพร้อมนี้เป็นแรงพยายามที่จะกำหนดทิศทางหรือปฏิบัติต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

เทอร์สโตน (Thurstone. 1946) ให้ความหมายเจตคติว่า เป็นระดับความมากน้อยของความรู้สึกในด้านบวกหรือด้านลบที่มีต่อสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นอะไรก็ได้ เป็นต้นว่า สิ่งของ บุคคล บทความ องค์กร ความคิด ฯลฯ ความรู้สึกเหล่านี้แสดงให้เห็นความแตกต่างว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

แแคมเบลล์ (Cambell. 1950) นิยามเจตคติว่าเป็นอาการรู้สึกตอบสนองต่อเป้าเจตคติอย่างคงเส้นคงวา

แคทซ์ (Katz. 1960) นิยามเจตคติเป็นความรู้สึกโน้มน้าวของแต่ละบุคคลที่จะประเมินสัญลักษณ์ สิ่งของ หรือโฉมหน้าโลกของเราด้วยความเต็มใจหรือไม่เต็มใจ

เบม (Bem. 1970) นิยามเจตคติคือความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ

ฟีชบายและแอ็ชเชน (Fishbein & Ajzen, 1975) มองเจตคติว่าเป็นอารมณ์ความโน้มเอียงจากการเรียนรู้ ที่ตอบสนองด้วยความเต็มใจหรือไม่เต็มใจต่อเป้าเจตคติที่กำหนดไว้อย่างคงเส้นคงวา

ลัวัน สายยศ (2517) ได้นิยามเจตคติว่า เป็นอารมณ์ความรู้สึกอันบังเกิดจากการได้สัมผัสรับรู้ต่อสิ่งนั้น โดยแสดงความโน้มเอียงอย่างใดอย่างหนึ่งในรูปของการประเมินว่าชื่นชอบหรือไม่ชื่นชอบ

จากนิยามเจตคติดังกล่าว จะเห็นว่าไม่ค่อยเหมือนกัน แต่ก็พอจะสรุปได้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกเชื่อ ศรัทธาต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด จนเกิดความรู้สึกที่แสดงการกระทำออกมา ซึ่งอาจจะไปในทางดีหรือไม่ดี เจตคติดังนี้ไม่เป็นพฤติกรรม แต่เป็นตัวการที่จะทำให้เกิดพฤติกรรม ดังนั้นเจตคติจึงเป็นคุณลักษณะของความรู้สึกที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในใจนั่นเอง

ลักษณะการวัดเจตคติ

การวัดเจตคติดีมีลักษณะการวัดความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เรียกว่าเป้าเจตคติ นักจิตวิทยาบางคนมีแนวความคิดเกี่ยวกับเจตคติเป็นองค์ประกอบดังนี้ เชฟเวอร์ (Shaver, 1977 : 168-170) ได้แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ เช่น คน วัตถุ สิ่งของ เป็นต้น
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง องค์ประกอบทางด้านความรู้สึกที่สัมพันธ์กับสิ่งเร้า ซึ่งมาจากการที่บุคคลเมื่อได้รับรู้กับสิ่งเร้าแล้วแสดงความพอใจหรือไม่พอใจ ดีหรือเลว ชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้น
3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavior Component) หมายถึง ลักษณะที่บุคคลประพฤติปฏิบัติในการที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทิศทางที่สนับสนุนหรือคัดค้าน เป็นต้น

นอกจากลักษณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว เจตคติเป็นส่วนหนึ่งของการวัดทางด้านความรู้สึกที่แครธวอลและคณะ (Kratwohl, 1964) ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติเป็นขั้นที่เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าและเต็มใจที่จะตอบสนองจนมองเห็นคุณค่าถึงขั้นชื่นชอบคุณค่า จึงจะเกิดเจตคตินั่นเอง

วิธีการวัดเจตคติ

เจตคติสามารถวัดด้วยการสังเกตหรือการทดสอบหรือด้วยแบบทดสอบ การวัดเจตคตินิยมกันมีอยู่หลายวิธีคือ (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539 : 179-191)

1. วิธีของเทอร์สโตน (Thurstone's method) เป็นวิธีที่เรียกว่า Priori approach วิธีนี้จะหาค่าของแต่ละมาตราของข้อความทางเจตคติก่อนที่จะนำไปใช้ในการวิจัย และกำหนดค่ามาตรามีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 11 มาตรา

2. วิธีของลิเกิร์ต (Likert's method) วิธีนี้กำหนดมาตราเป็น 5 ชั้น แต่ละชั้นจะกำหนดค่าไว้หลังจากไปรวบรวมข้อมูลในการวิจัยมาแล้ว จึงมีชื่อว่า Posteriori approach

3. วิธีของออสกู๊ด (Osgood's method) เป็นวิธีวัดเจตคติโดยใช้ความหมายทางภาษา (Semantic differential Scales) มาใช้ในการสร้างมาตรารวัด

ทั้ง 3 วิธีดังกล่าวเป็นที่นิยมใช้กันมาก โดยเฉพาะวิธีของลิเกิร์ต แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวัดตามแนวของเทอร์สโตน

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยที่เกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อบุคคล อาชีพและหน่วยงานต่าง ๆ มีนักวิจัยหลายท่านทั้งในต่างประเทศและในประเทศได้ทำการวิจัยและสำหรับการวิจัยในต่างประเทศนั้นได้มีผู้ทำการวิจัยเรียงตามลำดับปีค.ศ.ที่ทำได้ดังนี้

ในปีค.ศ.1952 วอนท์ (Wandt. 1952 : 113-122) ได้ทำการวิจัยกับครูโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในรัฐคาลิฟอเนีย ประเทศอเมริกา จำนวน 240 คน และพบว่าครูที่สอนชั้นประถมศึกษามีเจตคติต่อนักเรียนดีกว่าครูที่สอนมัธยมศึกษา ส่วนในปีค.ศ.1955 เคียนนีและรอดชิโอ (Kearney and Rocchio. 1955 : 195-196) ได้ทำการวิจัยเจตคติที่มีต่อนักเรียนประถมศึกษาของครูชั้นประถมศึกษาจำนวน 239 คน พบว่า ครูที่สอนทุกวิชาจะมีเจตคติที่ดีกับนักเรียน เพราะครูกลุ่มนี้มีโอกาสที่ได้คลุกคลีและสนใจนักเรียนอย่างใกล้ชิด ส่วนครูที่สอนเฉพาะวิชาใดวิชาหนึ่งจะมีเจตคติต่อนักเรียนเฉพาะทางด้านการเรียนการสอนในวิชาที่ตนเองสอนเท่านั้น และในปีค.ศ.1955 เช่นกัน มีนักวิจัยชื่อ เวลแบงค์ (Wellbank. 1955 : 699-703) ได้ทำการศึกษาค้นหาเหตุผลในการเลือกเป็นครูของนิสิตจำนวน 499 คนในวิทยาลัย 2 แห่ง พบว่าเหตุผลที่เลือกเป็นครูเพราะว่าชอบเด็กและต้องการที่จะช่วยเหลือเด็ก และเชื่อว่าเมื่อตนเองได้เป็นครูแล้วคิดว่าจะสามารถทำประโยชน์ให้กับนักเรียนได้มาก โดยเฉพาะทางด้านการสอนและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับการสอนได้ ส่วนในปี 1958 แบลคและเพจ (Black and Page. 1959 : 200-202) ได้ทำการศึกษาความรู้สึกที่มีต่ออาชีพครูของนักเรียนเกรด 2 และเกรด 12 จำนวน 1,800 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 9 แห่งในเมืองลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา พบว่านักเรียนที่เลือกเรียนอาชีพครูเพราะเกิดจากความประทับใจครูที่เคยสอนมาก่อนและในปีค.ศ. 1962 สเทลเวย์ (Stellvey. 1962 : 425-431) ได้ทำการวิจัยกับครูประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในประเทศเนเธอร์แลนด์ ในเรื่องเจตคติที่มีต่ออาชีพครู พบว่า ครูที่สอนระดับประถมศึกษาร้อยละ 45 เห็นว่าครูจะต้องมีลักษณะครูที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนครูที่สอนระดับ

มัธยมศึกษาชั้น พบว่า ส่วนใหญ่มีเจตคติต่อการเรียนการสอนในห้องเรียนและทำให้นักเรียนสนใจเกี่ยวกับการศึกษาอย่างแท้จริง สำหรับ มอริ (Mori. 1966 : 174-179) ทำการศึกษาในปี 1966 เกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียนครูของนิสิตมหาวิทยาลัยมิชิแกนที่เรียนวิชาการศึกษาภาคบังคับหมดแล้ว จำนวน 556 คน เป็นนิสิตชายจำนวน 188 คน และเป็นนิสิตหญิงจำนวน 368 คน พบว่านิสิตเหล่านี้มีเจตคติต่ออาชีพครูในระดับดี และนิสิตหญิงมีเจตคติต่ออาชีพครูดีกว่านิสิตชาย นอกจากนี้ปี 1967 มาบริ (Mabry. 1967 : 143-144) ได้ทำการวิจัยโดยศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพเป็นครู ระหว่างครูที่มีผลการเรียนสูงและครูที่มีผลการเรียนต่ำในรัฐจอร์เจีย สหรัฐอเมริกา พบว่า ครูที่มีผลในการเรียนสูงเลือกเรียนครู เพราะได้ทุนและยังไม่แน่ใจว่าจะยึดอาชีพครูตลอดไป เพราะอาจเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นถ้ามีโอกาส ซึ่งตรงข้ามกับครูที่มีผลการเรียนต่ำเพราะครูพวกนี้มีความสนใจว่าจะออกไปประกอบอาชีพครู

จากการวิจัยในต่างประเทศสรุปได้ว่า ครูมีเจตคติต่ออาชีพของตนเองในทางที่ดี และนักเรียนครูมาเรียนอาชีพครูเพราะว่าชอบเด็ก และมองว่าสามารที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมได้ดี นั่นคือผู้มีอาชีพครูส่วนใหญ่จะมีเจตคติต่ออาชีพครูดีนั่นเอง

สำหรับการวิจัยเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่ออาชีพครูในประเทศไทยนั้นส่วนใหญ่จะศึกษาในลักษณะการแสดงความคิดเห็นหรือสำรวจความคิดเห็นดังนี้

เน่งน้อย ติตติรานนท์ (2508 : 45) ได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครูของนักเรียนฝึกหัดครู จำนวน 488 คน พบว่า สาเหตุที่นักเรียนเลือกเรียนครูเป็นส่วนใหญ่เพราะต้องการเป็นครู มีส่วนน้อยที่ตอบว่าเพราะสอบคัดเลือกได้ และส่วนใหญ่เห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีประโยชน์ต่อสังคม เป็นอาชีพที่ต้องการความเสียสละ ความอดทน เมื่อเรียนสำเร็จแล้วส่วนใหญ่จะไปประกอบอาชีพครู ส่วน วัจนา บุญวานิช (2508 : 72) ได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครูของนักเรียนฝึกหัดครูระดับ ป.กศ. พบว่า ส่วนใหญ่ได้เลือกอาชีพครูด้วยความเห็นชอบของตนเอง เมื่อทำการฝึกสอนแล้ว นักเรียนเหล่านี้มีเจตคติต่ออาชีพครูดีขึ้น และคิดว่าครูจะต้องประพฤติตนให้เรียบร้อย มีความเมตตากรุณาต่อเด็ก เรื่องเงินเดือนนั้นนักเรียนครูเห็นว่า ควรได้รับสูงกว่าระดับที่วางไว้ตามวุฒิ และ นวลจันทร์ ทิมวงศ์ (2511 : 65) ได้เปรียบเทียบเจตคติต่ออาชีพครูของผู้ที่เป็นครูแล้วกับนิสิตฝึกหัดครู พบว่า เจตคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างผู้ที่เป็นครูแล้วกับนิสิตฝึกหัดครูแตกต่างกัน นอกจากนี้ธีรชัย บุณนโชติ (2505 : 5) ได้ทำการศึกษาทัศนคติที่เกี่ยวกับการเป็นครูของนิสิตคณะครุศาสตร์ หลักสูตร 2 ปีที่เข้ามาศึกษาในปีการศึกษา 2504 พบว่า นิสิตที่ผ่านการฝึกสอนแล้วจะมีทัศนคติต่ออาชีพครูดีและชอบที่จะเป็นครู และนิสิตส่วนใหญ่เห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่ทำงานหนักและขาลี้ ลัทธิและคณะ (2527 ; อ้างอิงจากผลงานวิจัยทางการศึกษา. 2528 : 7-072 ถึง 7-073) ได้ทำการวิจัยเรื่องทัศนคติต่ออาชีพครูของนักศึกษาวุฒิป.กศ.สูงที่เข้าศึกษาต่อในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในปีการศึกษา 2525 ซึ่งมี 14 วิชาเอกรวม 349 คน โดยเอาแบบสอบถามวัดทัศนคติสอบกับนิสิตปีที่ 1 เมื่อเริ่มเข้าศึกษา และสอบครั้งที่สองเมื่อเรียนไปแล้ว 1 ปี และสอบครั้งที่ 3 เมื่อผ่านการฝึกสอนและ

ฝึกงานแล้ว พบว่า นิสิตเหล่านี้จะมีทัศนคติต่ออาชีพครูลดลงเรื่อย ๆ ในทุกวิชาเอก กล่าวคือก่อนมาศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์จะมีทัศนคติที่ดีแต่เมื่อเข้ามาเรียนแล้วทัศนคติต่ออาชีพครูจะลดลง และเมื่อเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างกลุ่มชายและหญิง กลุ่มเคยเรียนครูกับกลุ่มไม่เคยเรียนครูและกลุ่มเคยเป็นครูกับไม่เคยเป็นครูมีทัศนคติต่ออาชีพครูไม่แตกต่างกัน

จากเอกสารงานวิจัยที่ค้นคว้ามา พอสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่ของผู้ประกอบอาชีพครู และผู้ที่เลือกเรียนครู มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู และในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอยากทราบว่านิสิตคณะศึกษาศาสตร์และคณะอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีเจตคติต่ออาชีพครูเป็นอย่างไร ซึ่งจะได้อะไรให้เห็นสังคมปัจจุบันว่ามองอาชีพครูอย่างไรต่อไป

สมมติฐานการวิจัย

จากผลงานวิจัยที่ศึกษามาจึงตั้งสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ดังนี้

1. นิสิตระหว่างคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีเจตคติต่ออาชีพครูแตกต่างกัน
2. นิสิตที่ยังไม่ฝึกสอนและฝึกสอนแล้วมีเจตคติต่ออาชีพครูแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

ประชากร

การศึกษครั้งนี้ประชากรเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ซึ่งได้มาจากการสุ่มจากประชากร แบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยมีคณะเป็นชั้น (Strata) และนิสิตเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling) มีจำนวนทั้งสิ้น 1246 โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างนิสิตปริญญาตรีที่ออกฝึกสอนในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2539 มีจำนวน 130 คน ซึ่งไปฝึกสอนในโรงเรียนต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 21 โรงเรียน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนนิสิตที่ไปฝึกสอนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนนิสิตที่ฝึกสอน
1	สาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)	16
2	สาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)	9
3	สาธิต มศว ปทุมวัน	8
4	หอวัง	13
5	บางกะปิ	11
6	สาธิตน้ำผึ้ง	3
7	ยานนาวาเวชวิทยาคม	11
8	กุนนทีรุทธาราม	2
9	สาธิตน้ำทิพย์	8
10	สวัสดี	13

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนนิสิตที่ฝึกสอน
11	วัดใหม่ช่องลม	10
12	ประชากรราษฎร์อุปถัมภ์	5
13	สาธิตบางนา	4
14	ปทุมคงคา	1
15	วัดประดู่ในทรงธรรม	2
16	สวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี	3
17	สันติราษฎร์วิทยาลัย	4
18	สามเสนวิทยาลัย	2
19	สุรศักดิ์มนตรี	2
20	วัดเบญจมราชาลัย	2
21	วัฒนาวิทยาลัย	1
	รวม	130

2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรีปีที่ 1 ปีการศึกษา 2539 สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ ในภาคเรียนที่ 2 ที่ยังไม่ได้ฝึกสอน จำนวน 110 คน

3. กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ในปีการศึกษา 2540 ในภาคเรียนที่ 1 จำแนกตามคณะต่าง ๆ

ตาราง 2 จำนวนนิสิตระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540
จำแนกตามคณะต่าง ๆ

ลำดับที่	คณะ	จำนวนนิสิต
1	ศึกษาศาสตร์	336
2	พลศึกษา	72
3	มนุษยศาสตร์	132
4	สังคมศาสตร์	201
5	ศิลปกรรมศาสตร์	69
6	แพทยศาสตร์	68
7	วิทยาศาสตร์	128
	รวม	1,006

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบทดสอบวัดเจตคติต่อวิชาชีพครูซึ่งสร้างตามแนวการวัดของเทอร์สโตน สร้างโดยรองศาสตราจารย์ล้วน สายยศ จำนวน 25 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

ลักษณะของแบบทดสอบ

แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่ออาชีพครูมีลักษณะเป็นข้อความที่เกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่ออาชีพครู โดยให้ผู้ตอบกาเครื่องหมายถูก (✓) หน้าข้อที่เห็นด้วยและกาเครื่องหมายผิด (X) หน้าข้อที่ไม่เห็นด้วย โดยแต่ละข้อจะมีค่ามาตราอยู่แล้ว และตรวจให้คะแนนตามค่ามาตราที่กำหนดไว้แล้วดังตัวอย่าง

(0) อาชีพครูไม่มีวันอดตาย

(00) อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต่ำต้อย

ฯลฯ

เกณฑ์การให้คะแนน

ในการให้คะแนนจะให้คะแนนตามค่ามาตราซึ่งเป็นค่ามัธยฐาน (Median) ที่คำนวณจากข้อมูลของผู้ประเมิน (Judge) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 1 ถึง 11 โดยมีความหมายแต่ละมาตราดังนี้

คะแนนมาตรามีค่า 1 ถึง 3 หมายถึงมีระดับเจตคติต่ออาชีพครูในระดับต่ำ

คะแนนมาตรามีค่า 4 ถึง 6 หมายถึงมีระดับเจตคติต่ออาชีพครูในระดับปานกลาง

คะแนนมาตรามีค่า 7 ถึง 9 หมายถึงมีระดับเจตคติต่ออาชีพครูในระดับสูง

คะแนนมาตรามีค่า 10 ถึง 11 หมายถึงมีระดับเจตคติต่ออาชีพครูในระดับสูงมาก

การพิจารณาคะแนนนั้นจะพิจารณาจากข้อความที่ผู้ตอบตอบว่าเห็นด้วยเท่านั้น แล้วนำคะแนนมาตราของข้อความเหล่านั้นมาหาค่ามัธยฐาน ค่าที่ได้ก็จะเป็นคะแนนของผู้ตอบผู้นั้น

การดำเนินการเก็บข้อมูล

1. ติดต่ออาจารย์ผู้สอนในแต่ละคณะ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัย
2. กำหนดวันเวลาที่จะไปเก็บข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลสองระยะดังนี้

ระยะที่ 1 เก็บข้อมูลในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2539 เพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มที่ยังไม่ได้ฝึกสอน และกลุ่มที่ฝึกสอนแล้วของนิสิตหลักสูตรการศึกษา

ระยะที่ 2 เก็บข้อมูลในเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน 2540 กับนิสิตทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท

3. ดำเนินการเก็บข้อมูลกับนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามวันเวลาที่กำหนดไว้
4. นำแบบทดสอบวัดเจตคติต่ออาชีพครูที่ทำการทดสอบกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้คะแนน เพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำผลคะแนนที่ตรวจได้บันทึกลงในคอมพิวเตอร์
2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่มและมากกว่า 2 กลุ่มด้วยโปรแกรม SPSS

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน $\bar{X}$, s^2 , s
2. การทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 138)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{(s_1^2 / n_1 + s_2^2 / n_1)}{\frac{(s_1^2 / n_1)}{n_1 - 1} + \frac{(s_2^2 / n_1)}{n_2 - 1}}$$

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One way Analysis of Variance) โดยใช้สถิติ F ดังสูตรต่อไปนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 113)

$$F = \frac{MS_B}{MS_w}$$

เมื่อ F ทดสอบแล้วมีนัยสำคัญก็จะทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้สถิติ Newman-Kuels test ดังสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 138-140)

$$w = q(\alpha:r,df) \sqrt{\frac{MS_E}{n}}$$

สถิติในข้อ 1, 2 และ 3 ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อเพื่อสื่อความหมายข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนิสิต
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
s	แทน	คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	การทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
F	แทน	การทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม
MS	แทน	คะแนนความแปรปรวน
SS	แทน	ผลบวกยกกำลังสองคะแนนเบี่ยงเบน
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระของข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะดำเนินการเสนอเรียงตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. เจตคติที่มีต่ออาชีพครูของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำแนกตามแต่ละคณะและรวมทุกคณะ
2. เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างนิสิตในคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างนิสิตที่ยังไม่ฝึกสอนและฝึกสอนแล้ว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เจตคติที่มีต่ออาชีพครูของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำแนกตามแต่ละคณะและรวมทุกคณะ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานในด้านคะแนนเฉลี่ยและคะแนนมาตรฐาน เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่ออาชีพครูที่จำแนกตามแต่ละคณะและรวมทุกคณะ ดังตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานของเจตคติที่มีต่ออาชีพครูจำแนกตามแต่ละคณะและรวมทุกคณะ

	$\bar{X}$	s
คณะศึกษาศาสตร์	8.6126	0.5997
คณะพลศึกษา	8.6938	0.3759
คณะมนุษยศาสตร์	8.6148	0.5865
คณะสังคมศาสตร์	8.5915	0.6264
คณะศิลปกรรมศาสตร์	8.6978	0.7520
คณะแพทยศาสตร์	8.8191	0.3497
คณะวิทยาศาสตร์	8.6141	0.4129
รวมทุกคณะ	8.6345	0.5694

จากตาราง 3 ปรากฏว่าเจตคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างคณะต่าง ๆ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 8.5915 ถึง 8.8192 โดยมีคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.3497 ถึง 0.7520 แสดงว่าเจตคติที่มีต่ออาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ พลศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีค่าใกล้เคียงกัน คือมีค่าเฉลี่ยอยู่ในคะแนนมาตราในระดับประมาณ 9 คะแนน แสดงว่ามีเจตคติต่ออาชีพครูในระดับดี และเมื่อพิจารณาโดยรวมคือพิจารณาเจตคติที่มีต่ออาชีพครูของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้วพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.6345 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.5694 แสดงว่ามีเจตคติต่ออาชีพครูในระดับดีเช่นกัน

2. เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างนิสิตในคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างนิสิตที่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ พลศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มาวิเคราะห์ด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนได้ผลดังตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของเจตคติที่มีต่ออาชีพครูของนิสิตที่สังกัดคณะต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3.4833	6	0.5806	1.7992
ภายในกลุ่ม	322.3448	999	0.3227	
รวม	325.8281	1005		

จากตาราง 4 พบว่า เจตคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างนิสิตที่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ พลศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีค่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าแต่ละคณะมีเจตคติต่ออาชีพครูในระดับใกล้เคียงกัน

3. เปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างนิสิตที่ฝึกสอนแล้วและกลุ่มที่ยังไม่ได้ฝึกสอน

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลของนิสิตกลุ่มที่ฝึกสอนแล้วคือนิสิตปี 4 กับกลุ่มที่ยังไม่ได้ฝึกสอนคือนิสิตปี 1 ที่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์มาเปรียบเทียบกับสถิติการทดสอบ t ได้ผลดังตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 ผลการทดสอบนัยสำคัญของเจตคติที่มีต่ออาชีพครู ระหว่างกลุ่มที่ยังไม่ได้ฝึกสอนกับกลุ่มที่ฝึกสอนแล้ว

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	s	t
ฝึกสอนแล้ว	130	8.62	0.40	1.89
ยังไม่ได้ฝึกสอน	110	8.44	0.99	

จากตาราง 6 พบว่า นิสิตกลุ่มที่ฝึกสอนแล้วและกลุ่มที่ยังไม่ได้ฝึกสอนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.62 และ 8.44 ตามลำดับ เมื่อทดสอบนัยสำคัญปรากฏว่ามีค่า t เท่ากับ 1.89 แสดงว่า นิสิตกลุ่มที่ฝึกสอนแล้วและกลุ่มที่ยังไม่ได้ฝึกสอนมีเจตคติต่ออาชีพครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ามีเจตคติต่ออาชีพครูใกล้เคียงกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่ออาชีพครูของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อศึกษาเจตคติที่มีต่ออาชีพครูของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำแนกตามคณะต่าง ๆ
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างนิสิตในคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างนิสิตที่ยังไม่ได้ฝึกสอนและฝึกสอนแล้ว

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีและปริญญาโทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ซึ่งได้จากการสุ่มจากประชากรแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยมีคณะเป็นชั้น (Strata) และนิสิตเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling unit) มีจำนวนทั้งสิ้น 1,246 คน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ที่ออกฝึกสอนในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2540 ของคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 130 คน
2. กลุ่มตัวอย่างนิสิตปริญญาตรีปี 1 ปีการศึกษา 2540 ของคณะศึกษาศาสตร์ ในภาคเรียนที่ 2 ของคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 110 คน
3. กลุ่มตัวอย่างนิสิตระดับปริญญาตรีและปริญญาโทในปีการศึกษา 2540 จำแนกตามคณะศึกษาศาสตร์ พลศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 1,006 คน

วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล

1. ติดต่ออาจารย์ผู้สอนในแต่ละคณะ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัย
2. กำหนดวันเวลาที่จะไปเก็บข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลสองระยะคือระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2539 และระยะที่สองระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน 2540
3. ดำเนินการเก็บข้อมูลกับนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามวันเวลาที่กำหนดไว้
4. นำแบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่ออาชีพครูที่ทำการทดสอบกลุ่มตัวอย่างแล้วมาตรวจให้คะแนนเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เจตคติที่มีต่ออาชีพครูของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีค่า 8.6345 หรือระดับเจตคติอยู่ในมาตราประมาณ 9 คะแนนและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า 0.5694 แสดงว่านิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีเจตคติต่ออาชีพครูอยู่ในระดับดี
2. เจตคติที่มีต่ออาชีพครูของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒระหว่างคณะศึกษาศาสตร์ พลศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีค่าอยู่ระหว่าง 8.5915 ถึง 8.8192 โดยมีคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.3497 ถึง 0.7520 แสดงว่าแต่ละคณะมีเจตคติต่ออาชีพครูอยู่ในมาตราใกล้เคียงกับระดับ 9 แสดงว่ามีเจตคติต่ออาชีพครูอยู่ในระดับดีทุกคณะ
3. เจตคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างคณะศึกษาศาสตร์ พลศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีค่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าเจตคติที่มีต่ออาชีพครูอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน
4. เจตคติที่มีต่ออาชีพครูระหว่างนิสิตที่ยังไม่ได้ฝึกสอนกับนิสิตที่ฝึกสอนแล้วมีค่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน

การอภิปรายผล

1. นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีเจตคติต่ออาชีพครูในระดับดี และเมื่อจำแนกตามคณะศึกษาศาสตร์ พลศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์แล้วปรากฏว่า แต่ละคณะมีเจตคติที่มีต่ออาชีพครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตที่สังกัดคณะต่าง ๆ นั้น ได้มีโอกาสพบครูอาจารย์ที่ดี และประทับใจในลักษณะต่าง ๆ ของครูที่เคยสอนมา จึงทำให้มี

เจตคติต่ออาชีพครูอยู่ในระดับดีของนิสิตทุกคน ดังผลงานวิจัยของ แบลคและเพจ (Black and Page, 1958 : 200-202) ที่ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพครูของนักเรียนปีที่ 2 กับปีสุดท้าย พบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เนื่องจากเกิดจากความประทับใจในลักษณะต่าง ๆ ของครูที่เคยสอนมา นอกจากนี้อาชีพครูเป็นอาชีพที่คอยช่วยเหลือนักเรียน มองนักเรียนที่เป็นลูกศิษย์ของตนเปรียบเหมือนลูกของตนเอง ดังผลงานวิจัยของ อีรัชัย บุรณโชติ (2505 : 5) พบว่าครูที่ดีจะต้องมีความยุติธรรม มีความรู้ดี เมตตากรุณา และหวังดีต่อนักเรียน ด้วยเหตุนี้เมื่อนิสิตส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเรียนอยู่ในคณะใดก็ตาม เมื่อพบเห็นแต่ครูที่ดี จึงมีเจตคติต่ออาชีพครูอยู่ในระดับดีทุกคน ทำให้ผลการวิจัยพบว่านิสิตที่อยู่คณะต่างกันของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีเจตคติที่มีต่ออาชีพครูไม่แตกต่างกัน

2. นิสิตกลุ่มที่ยังไม่ได้ฝึกสอนและกลุ่มที่ผ่านการฝึกสอนแล้วมีเจตคติที่มีต่ออาชีพครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของวลัณภา พัฒเปย (2539) ที่ทำการศึกษาทัศนคติต่ออาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นต่างกันมีทัศนคติต่ออาชีพครูไม่แตกต่างกัน แสดงว่านิสิตที่เข้ามาศึกษาอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ไม่ว่าจะไม่เคยผ่านการฝึกสอนหรือผ่านการฝึกสอนแล้วก็ตามต่างก็มีเจตคติต่ออาชีพครูในระดับดีทั้งสิ้น นั่นคือการที่นิสิตเหล่านี้มาศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์ก็มีความตั้งใจจะเป็นครูเป็นส่วนใหญ่ จึงมองอาชีพครูเป็นอาชีพที่ดี สมควรที่จะประกอบเป็นอาชีพแม้จะไม่เคยผ่านการฝึกสอนหรือผ่านการฝึกสอนมาแล้วก็ตาม ยังคงคิดว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่เหมาะสมและสมควรที่จะออกไปประกอบเป็นอาชีพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่านิสิตไม่ว่าจะศึกษาอยู่ในคณะใดก็ตามต่างก็มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู ดังนั้นผู้ที่เป็นครูควรจะทำตนให้เหมาะสม และทำตนเป็นครูที่มีคุณค่าต่อนักเรียน ให้สมกับที่นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครู แต่ถึงอย่างไรก็ตาม นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีเจตคติต่ออาชีพครูอยู่ในระดับดีเท่านั้นยังไม่ถึงระดับดีที่สุด ดังนั้นควรจะมีการส่งเสริมให้ครูอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้มีการปรับปรุงตนเองให้เป็นครูที่ดียิ่งขึ้น นั่นคือปลูกฝังความเป็นครูที่มีความรู้ดี มีคุณธรรมมากยิ่งขึ้น

2. ควรทำการวิจัยเจตคติที่มีต่ออาชีพสาขาอื่น ๆ บ้าง โดยเฉพาะอาชีพสาขาที่ยังขาดแคลน และเป็นที่ต้องการของสังคมเช่น อาชีพแพทย์ วิศวกร เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ พัฒนาพิภพพันธ์. “ทัศนคติของนักศึกษาฝึกสอนต่ออาชีพครู” ศึกษาศาสตร์. 12(1) : 196-199, ตุลาคม-กันยายน 2527.
- เจริญ โชติพันธ์. ค่านิยมในอาชีพครูของนักศึกษาวิทยาลัยครูอุบลราชธานี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- นิสิตปริญญาโท การวัดผลการศึกษา. รวบรวมบทคัดย่อทัศนคติ. ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, เล่ม 1, 2, 3 พ.ศ.2538
- แน่นน้อย ดิตติรานนท์. การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครูของนักเรียนฝึกหัดครูในปีการศึกษา 2507. วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508. 72 หน้า.
- บุหงา วัฒนะ. “การนำเสนอรูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมเจตคติทางบวกต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาในวิทยาลัย” วารสารการวิจัยเพื่อการศึกษา. 17 : 27-34, 2535.
- พุทธทาสภิกขุ. บรมธรรมชุดที่ 1. ธรรมทานมูลนิธิราชยา, 2513. 289 หน้า.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. ทัศนคติเกี่ยวกับการเป็นครูของนิสิตคณะครุศาสตร์. ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2504.
- มณฑนา ปิยะมาดา. การสำรวจคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยาลัยวิชาการศึกษา, 2511. 133 หน้า.
- ล้วน สายยศ. “มาตรฐานวัดเจตคติที่มีต่อครู” พัฒนาวัดผล 10. 118-127 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. สำนักพิมพ์ชมรมเด็ก, 2538.
- วีณา บุญวานิช. ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครูของนักเรียนฝึกหัดครูระดับ ป.กศ. ในภาคเรียนที่ 5 ในปีพ.ศ.2507. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2507.
- วัลนิภา พัดเปี้ย. ทัศนะต่อวิชาชีพครูของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.

Anatasi, Anne. Psychological Testing. New York, 1968.

Allport, G. W. “Attitude. Inc. Murchison (Ed.)” Handbook of Social Psychology.

Worcester, Mass : Clark University. Press, 1935.

- Anderson, N. H. "Scales and Statistics : parametric and nonparametric" *Pschol. Bull.*, 58, 1961, 305-316.
- Bem, O. J. "Self-perception Theory" in L. Berkowity (Ed.). Advances in Experimental Social Psychology. vol. 6. N.Y. : Academic Press, 1972.
- Cross, Sanra Jean. "The Pasion to Teach : How to Identify and Retain Outstanding Teachers". *Dissertation Abstract International*, 1993.
- ✓ Campbell, D. T. "The indirect assessment of social attitude" *Psychology. Bull.* 47, 15-38, 1950.
- Edwards, Allen L. Technique of attitudes social Construction. New York : Appleton Century Crofts, 1957.
- Ehrenreich, Barbara. "Making Sense of In Difference" *Time*. Vol.139 No.3 January 1992.
- Evans, J. M. and M. M. Brueckner. Teaching and You : committing, Preparing and Succeeding. Needham Heights, Mass : Allyn and Bacon, 1992.
- Fishbein, M. "A consideration of beliefs and their role in attitude measurement" in M. Fishbein (Ed.). Reading in attitude theory and measurement. N. Y. : Wiley. 1967, pp.389-400.
- ✓ Fishbein, M., and I. Ajzen. "Attitude toward objects as predictors of single and multiple behavioral criteria" *Pshchol. Rov*, 81, 1974. 59-74.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York, 1959.
- Hilgard, Ernest R. Introduction of Psychology. Harcourt. New York, 1962.
- Krathwohl, David R., Benjamins S. Bloom and Bertram B. Masia. Taxonomy of Educational Objectives : The Classification of Educational Goals, Handbook II : Affective Domain. New York : Longman, Green 1964.
- Katz, D. "The functional approach to the study of attitudes." *Publ. Opin. Quart.* 24, 1960. 163-204.
- Likert, R. "A technique for the measurement of attitudes" *Arch. Psychol.* 140, 1932. 5-53.
- Mori, Takako. "Analysis of Factors Influencing Motivation for Become a Teacher." The Journal of Educational Research. Vol.60(4), December 1966. p.174-179.
- ✓ Newcomb, Theodore M. Social Psychology. The Dryden Press, Inc., New York, 1950. 223 pp.
- Newcomb, Theodore M. The Acquaintance Process. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1961.

Sorenson, Herbert. Psychology in Education. McGraw-Hill Book Company, Inc.,
New York. 1948. 535 pp.

Triandis, Harry C. Attitude and Attitude Change. John Wiley and Sons, 1971.

ภาคผนวก

แบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่ออาชีพครู

เพศ : ☐ ชาย ☐ หญิง

ระดับชั้น : ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก

คณะวิชาที่สังกัด : _____ วิชาเอก _____

เฉพาะนิสิตหลักสูตร กศ.บ. : ☐ ผ่านการฝึกสอนแล้ว ☐ ยังไม่ได้ฝึกสอน

เฉพาะนิสิตหลักสูตรปริญญาโท, ปริญญาเอก : ☐ ข้าราชการหรืออาจารย์ ☐ ข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับครู
☐ ข้าราชการที่ไม่เกี่ยวข้องกับครู ☐ อาชีพอื่น ๆ โปรดระบุ _____

คำชี้แจง : โปรดกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เห็นด้วยและกาเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ไม่เห็นด้วย

- _____ 1. ผู้ที่มีอาชีพเป็นครูไม่มีวันอดตาย
- _____ 2. อาชีพครูเหมาะสำหรับคนที่มีจิตใจเข้มแข็ง
- _____ 3. อาชีพครูเป็นผู้ที่ตื่นตัวทางวิชาการอยู่เสมอ
- _____ 4. อาชีพครูเป็นอาชีพของคนจู้จี้และฉลาดฉวย
- _____ 5. อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติสูง
- _____ 6. อาชีพครูเป็นอาชีพที่ไม่ต้องรับผิดชอบ
- _____ 7. มาตรฐานของควมมีมารยาทของผู้เป็นครูอยู่ในระดับต่ำ
- _____ 8. อาชีพครูเหมาะสำหรับสุขภาพสตรี
- _____ 9. อาชีพครูไม่มีอะไรมากไปกว่าทางตำราสอนไปเรื่อย ๆ
- _____ 10. อาชีพครูเป็นอาชีพของคนหัวเก่า
- _____ 11. อาชีพครูมีโอกาสจะไปประกอบอาชีพอื่นได้
- _____ 12. อาชีพครูเป็นอาชีพที่ไม่มีรายได้พิเศษ
- _____ 13. อาชีพครูเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มที่ดี
- _____ 14. อาชีพครูแต่งกายเรียบร้อยอยู่เสมอ
- _____ 15. อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีความเสียสละ
- _____ 16. อาชีพครูเป็นอาชีพกาฝากของสังคม
- _____ 17. อาชีพที่นับว่าดีที่สุดคืออาชีพครู
- _____ 18. อาชีพครูเป็นอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืนในระยะสั้น
- _____ 19. ผู้ที่ประกอบอาชีพครูมีฐานะมั่นคงดี
- _____ 20. อาชีพครูไม่ช่วยให้เศรษฐกิจของชาติดีขึ้น
- _____ 21. อาชีพครูช่วยสร้างเสริมความเจริญให้แก่ชุมชน
- _____ 22. ผู้ที่ประกอบอาชีพครูเป็นผู้ที่มีเขว้าขี้ปัญญาสูง
- _____ 23. อาชีพครูเป็นศาลาพักร้อน
- _____ 24. อาชีพครูเป็นอาชีพที่ทำให้คนต้องตระหนี่ถี่เหนียว
- _____ 25. ผู้ที่ประกอบอาชีพครูเป็นบุคคลที่ไม่ทันสมัย

ขอขอบคุณในความร่วมมือ
 รองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ